

[Socialministeren.]

dog netop var i daarlige Tider, man ikke maatte svigte de fattigste, og det er jo rigtigt. Men jeg vil til denne sidste Betragtning føje en anden, idet jeg vil kontraspørge Oppositionens ærede Ordførere, om de da virkelig tror, at det er i de daarlige Tider, man bedst er tjent med at have en planløs og forvirret Sociallovgivning. Om de da venters sig, at Hjælpekasse- og Fattigvæsenudgifter netop i de daarlige Tider og med den nuværende Administrationssplittelse vil gaa nedad eller blot stige mindre end efter mine Forslag?

Og hvad mon hele det egentlige Borgerkab i dette Land i Virkeligheden vilde sige, hvis deres Repræsentanter paa Tingene ikke til det yderste passede paa, at vi ikke tabte det sunde Omdømme her i Landet med Henblik paa Sociallovgivningens Udvikling netop i de daarlige Tider? Mon ikke de ærede Ordførere, og ikke mindst de ærede Ordførere Hr. Krag og Hr. C. J. F. Sven, særlig den førstnævnte, der beklagede det taktisk uheldige Tidspunkt, Reformen er fremsat paa, som om mit Arbejde har haft noget med Taktik at gøre eller været afhængigt af gode eller daarlige Tider, og som om ikke netop Venstres Blade i Fjor haanede mig for, at jeg ikke allerede i Fjor var færdig med dette Kæmpearbejde —, mon ikke disse ærede Ordførere og andre, som nu ivrer mod Fagforeningerne og Socialdemokratiet, vilde blive skræklagne for Alvor den Dag, disse to Magtfaktorer svigtedes af den danske Arbejderklasse, hvis de daarligst stillede Arbejdere altsaa netop paa Grund af de daarlige Tider tabte deres Selvhævdelsestrang, denne Trang, som de har hævdet med stigende Kraft gennem Aarene, og gav Forsikringsbidrag, Sygekassebidrag og det hele en god Dag i Fortvivlelse?

Det vilde være dumt af dem, det indrømmer jeg, men tænk, hvilke fortvivlede Forhold der hersker andre Steder! Og tænk, hvilke fortvivlede Forhold der vilde komme til at herske i de danske offentlige Hjælpekasser og Fattigvæsenet den Dag! Tænk, hvad det vilde betyde for de Tusinde Skatteborgere, der nu jamrer, fordi vi søger at bringe Orden i Tingene!

Jeg haaber aldrig, noget saadant skal ske i dette lille Land, men uden Betydning er det nu ingeniunde, hvordan de konservative Partier vil stille sig til en Sociallovgivning netop i de daarlige Tider, og hvor megen social Forstaaelse de vil vise overfor Forslag af denne Art, Forslag, der dybest set er konservative i den Forstand, at de søger at værne om og fremme en rolig Ud-

vikling, som er den bedste Garanti mod den Desperation eller den Haabløshed, der i stigende Grad sætter ind rundt om i Europa.

Lad os derfor først og fremmest ikke i de daarlige Tider vende Tanken bort fra de daarligst stillede! Lad os netop i daarlige Tider bære os ad, som dog enhver fornuftig Husfader, der i daarlige Tider slaar af paa ganske unødvendig Luksus og paa unødvendige Udgifter, for at det først og fremmest ikke skal komme til at gaa ud over de svageste i Hjemmene, nemlig Børnene. En Socialreform som denne er ikke bygget op efter, om det Aar, i hvilket den fremsættes, er et godt eller et daarligt Aar, selv om ogsaa de ærede Medlemmer Hr. Jensen (Broby) og Hr. Fibiger talte, som om man helst skulde have een Socialreform om Aaret, afpasset efter Landbrugets Forhold i det enkelte Aar. Nej, den bryder sig Pokker om Taktik, den er indrettet paa langt Sigt, med det nuværende Samfunds normale Tilstand for Øje, altsaa for saa vidt stadig med halvdaarlige Tider for Øje, og saaledes skal den ogsaa bygges op, hvis den ikke skal laves om hvert andet Aar, som det ganske vist hidtil har været Skik her i Landet.

Dog vil jeg gøre to Indrømmelser. Hvis man virkelig kan befrygte en væsentlig og varig Nedgang i Nationalindkomsten, bør man selvfølgelig overveje, om nogle af de foreslaaede Ydertakster, Fradragsregler eller Erstatninger skulde være sat for højt rent sagligt set. Det er klart, det bør man gøre, og en Ting til maa man overveje, som ærede Ordførere netop har været inde paa, om Systemet ikke er smidigt nok, som det er tænkt, til at virke som en varig Ordning — det er indlysende, paa disse to Omraader maa der en Forhandling til, men rigtignok, ærede Medlem, som nikker, en Forhandling ud fra Interesse for Sagen og den alene, uden Hensyn til, hvad man i øvrigt mener ude i Landet om, om man kan bære 2 eller 4 Kr. mere eller ej — ja, det er herinde, Ansvarer ligger, det er os, der har eller skulde have de fornødne Oplysninger, det er os, der maa tage Bestemmelsen og hverken lade os kujonere af den ene eller den anden Presseskriverier.

Til disse Overvejelser, der vedrører adskillige Omraader, ved jeg, man i Regeringspartierne vil medvirke uden nogen Art af Doktrinarisme, og det samme gælder mig selv, og det saa meget mere som de forskellige Satsers, Takster o. s. v. hviler paa mit eget personlige Skøn ud fra mit Kendskab til Forholdene og ikke paa Diktat fra nogen Side. Det ærede Medlem Hr. Krag mener ganske vist, at jeg har staaet bunden af